

In vigilia

Sabbato in vigilia Pasce.

Requieuit

die septimo ab omni ope quod patrarat. **Genes. i.** **Abilosophus .vii. pbi.** dicit qd omnis actio et omne agens huius temporis determinatum quod non pertransit. Nam corpora celestia sol luna et omnes planete suos perficiunt cursus certo spacio et tpe determinato. Et bores certis tpebo fructificant. certo tempore quiescunt. Ideo dicit sapiens qd omnia tempora sunt et suis spatijs transeunt. **Cos. iij.** Saluator igitur dominus noster ab eterno disponens mundum perditum per singularem actum et passionem sue mortis saluare tpe illo qui per se incepit. scilicet sexta feria. passione sua de peccatis satisfacere voluit. et finem dare sue operationi. ut die septimo requiescere posset. **Itaz ut dicit. lxxv. di.** qd die. **Prima die dominus incepit facere mundum et sexto die bestie create sunt. et cum bestijs orta est edendi pars et usus escarum. in qua etiam edendo peccata sunt. Sic etiam sexta die opa christi quantum ad salutem necessaria terminata fuerunt. Quare dicit. lxxvi. di. sexto die ubi homo incepit sua incrementa nascere. ibi inceperunt divina circa eum opera terminari. Consumatis ergo sex diebus ab omnibus operibus septimo die requieuit. **Queritur** an christus senio moriendo naturali requievisset. scilicet si violenter crucifixione occisus non fuisset. Et videtur quod non. quia quanto complexio est nobilior. tanto permanentior. sed complexio christi fuit nobilissima. ideo sepe durasset eius vita **Contra primo celi.** Omne corruptibile necessitate corrumpitur. Sed christus erat incorruptibilis. ergo. **Respondet** dominus bonaven. in. iij. super magnum. quod hec questio aliter soluitur. si consideretur generatio unionis. et aliter si questio queratur de natura humana in christo per se considerata. et suis solis naturalibus derelicta. **Primo modo loquendo.** si queritur questio de christo put est secunda persona in trinitate et verus deus et homo. **Hoc modo loquendo** si queritur questio si christus senio quiescisset et mortuus fuisset. si aliter violenter mortuus vel passus non fuisset. dico quod non. quia persona filii dei in qua humanitas assumpta predicatur. que omnia contraria reconciliavit. et omnia entia in esse confuat. possit ele**

Pasce

menta propria reconciliare in christo homine. et actum elementorum suspendere et ipsam beatitudinem in suo esse conservare. sic quod consumptio non esset. nec calidum in humidum ageret. et sic per se in christo senium non appareret. Sic etiam tres pueros in fornace non lesit incendium. Sic etiam Adam non poterat mori per lignum vite esum. virtutem enim ligni vite poterat deus humanitati christi imprimere. **Secundo modo loquendi** si queritur questio de humanitate christi in se et absolute considerata. et ut consideratur ut verbum non unita. Et hoc modo si christus violenter crucifixus non fuisset. tamen senio quiescisset et mortuus fuisset. quantum pertinebat ad conditionem humane nature in se considerata nisi unione. sed in parte nature unite fuit. sic desiderare non debere. **Ex hoc patet.** quod natura christi hominis mortalis erat. et in ea virtus contraria elementorum agebat. et calidum naturale. humidum radicale consumebat. que omnia ad senium faciunt et defectum naturaliter inducunt. et sic intelligitur etiam propositio per se. **Ad argumentum de nobilitate complexionis dico.** Quamvis christi complexio fuerit nobilissima. quia ante non fuit simplicis nature. sed composita ex contrariis elementis. necessario defectu. **Queritur** utrum in morte christi fuerit anima separata a deitate. **Respondet** bonaven. quod anima christi in trinitate non fuerit separata a verbo triplici ratione. **Prima** est quia deum non decebat. quia humanam naturam indissolubili matrimonio iunxerat unde sic non deceat verbum dimittere uxorem. sic nec verbum dei ab anima separat. **Secunda** est quia nobis non expediebat. quia si facta fuisset separatio. anima illa nec habuisset potentiam ad genus humanum eripiendum de captivitate nec mediatrix habuisset officium ad reconciliandum. quod duo nobis non expediissent. sed nocuissent. **Tercia** quia illi anime non pertinebat. erat enim innocentissima et beatissima. ideo non poterat velle separari a verbo quia innocentissima non poterat se voluntatem suam separari. **Quantum igitur ad continuationem litteralem** veri dictum est quomodo christus acerbissimam mortem et passionem pro nobis toleravit. hodie quod morte sua multos gloriose triumphando tribulatos liberavit. et pro hoc sunt tres partes. **In prima tractatur de victoria triumphis generalis. ibi. Et requieuit**

In scda excellentia numeri figuralis. ibi.

Die septimo

In tercia de magnificentia exercitij integral
ibi. Ab omni ope qd patrarat.

¶ Quatum ad primaz

partem est notandū qd par siue quies quo/
dammodo finis est omnis laboris. Quia si q
ritur a bellatore quare pugnado se exponat
moris piculo. Nōdet ut pūbarozē pacis
et quietis vincat. et vt pacē et quietē habeat
Et bene. quia vt dicit brūs Augustin⁹ ad
bonificiū vt recitat xxiij. q. i. Noli. Nō em
par genit vt bellū exerceatur. sed bellū gerit
tur vt par acquirat. Est namq quies et par
medicina tristitie que cōsistit in labore. vsq
politi. Volens ergo quietē et pacē habere
sempiternā quā humano generi aduersari⁹
perturbauit. virtutū armis infatigabilē de
bet eum impugnare. et clipeo patientie labo
rare. Et vt dicit de conse. di. v. In iunū.
Labori boni opis addit felicitatis et quietis
denarius. i. merces. Et requies fructus ha
bet sui laboris. C. d. ser. l. omi in glo. Hoc
ōndit saluator qui armis pacie et virtutum
in ara crucis dyabolū triumphando labora
uit. et habita victoria in pace quēuit. ps. iij
In pace in idipm dormiā et requiescā.

¶ Pro quiete namq et pace homib⁹ procurā
da. saluator nō requiescere dignatus. ē.

In virginali vterio.

In materiali tumulto.

In spūali habitaculo.

De primo eccl. xxiij. Qui creauit me requē
uit in tabernaculo meo. Nam vt videmus
qto artifex est in arte sua pfectōz. tanto per
fecius facit opus suū et nobil⁹. Qu ergo
deus sit pfectissim⁹ artifex. oēm hīs virtu
tem et omnia pspiciēs fm sapientē. cui⁹ op⁹
impfectōem non nouit. extra de hap. c. ma
iores. qd ab eo est ceptū imperfectū nō relin
quit. C. de emēdatiōe Justiniani codicis i
principio Incepit ergo a principio totū vni
uersū. pfectissima figuraz. s. sperica forma
te. Nam celū ē spericū. stelle. elemēta. terra
omnia sperice se hnt ad modū oui. vt dicit in
scdo celi. et in spera materiali primū et vlti
mum tangit se in pūcto. Decuit ergo vt de
us qui in homie duo extrema. s. spūalem et

et spūalem naturā quasi sperice copulauit ad
complemētum pfectōis vniuerū. seipm ex
humilitate inclinaret. vt pū. i. naturā hu
manā sua potentia et misericōdia eleuaret ad se
ad vniēdū qsi vltimū. vt in vno supposito
sperice duo vltima vniēt extrema. deus et
homo. creator et creatura. mortal et immoz/
talis. ¶ Hoc autē aliter fieri non debuit. ¶
¶ vt filius dei ad vter⁹ virginis se inclina
ret et assumpta natura in ea quiesceret. Quat
te in laudē huius dignissime virginis canit
ecclia. Quē celi cape non poterāt. tuo gre
mio pūlisti. Cū bern. in quodā smone. ¶
vnter capacioz celis. distētiōz terris. lati
oz elemētis. qui illū continere valuit. quez
totus mō⁹ comprehendere si potuit. Compā
tur enim vgo glorioza virgini per quā vni
cornis ad gremiū capit. de quo nota prius
figurā per thalamū Darius regis. de q hnt
scdi. C. d. iij. q. rex psaz darius fecit cenā
magnā. omnib⁹ vernacul⁹ suis et magistrati
bus medie et persis ab india vsq ad ethio
piam. cxxvij. puincijs. et cū manducassent
et bibissent et faciat fuisse. Darius ascen
dit in cubiculum suū et requēuit. Tūc tres
inuenies custodes tabernaculi regis. dixē
runt alter alteri. Dicam⁹ vnusquisq nēm
sermonem qui pcellat. et cuiuscunq sermo
apparuerit sapiētior alterius. dabit illi rex
dona magna Tūc scribentes singuli sua ver
ba vel suū vbum signauerūt. et posuerūt sub
tus certical regis. vt cū rex surgetet. iudicā
ret cui⁹ verbū sapiēt⁹ eēt. Cū scripsit for
tis est rex. Alter. fortius est vinū. Tercius
fortiores sunt mulieres. Et cum surrexisset
rex. dederūt ei scripta. mittēs vocauit omēs
magistratus psaz ad consiliū. et etiā vocati
sunt adolescentes vt indicarent verba sua.
Et dixit qui de fortitudine regis dixerat.
¶ vici non pcellūt homies qui terrā mare
obtinēt et omnia q in eis sunt. Rex autēz
sup omnia pcellit et dominat eoz. et qd cum
q dixerit illis faciunt. et oīs plebs et virtu
tes euz obaudiūt. Et si dixerit occidere. oc
cidūt. remittere emittūt. si dixerit percutite
puciat. et c. Et alē de fortitudine vini dixit
¶ Qui pualet vinū omib⁹ homib⁹ qui bibūt
illud. seducit mētes regis et orphani. et se
ui ac liberi. diuitis aut paupis et oīm mētē

In vigilia

conuerit in securitatem et iocunditatem et non meminit omnem tristitiam et obitum. et omnia precor dia facit honesta et non meminit regem nisi magistratum. sed omnia per talenta facit loqui. nonne et ego precellit vinum quod hoc facit. Et tercius dicitur **Zorobabel** de mulieribus dixit. **Uiri**. non magnus rex. nec vinum precellit. **Quis** est ergo qui dominatur eorum. nonne mulieres genuerunt regem et omnem populum qui dominatur mari et terre. et ex illis nati sunt. et ipse educauerunt eos qui plantant vineas ex quibus vinum fit. **Ipe** faciunt stolas omnium hominum. gloriam et honorem. nec homines potest separari a mulieribus. si congregauerint aurum et argentum et omnem rem preciosam. et viderint mulierem bono bitum et bona specie. omnia hoc relinquunt in eam intendunt. **Ad** patrem suum relinquit qui enutritur illum et suam regionem. et ad mulierem coniungitur. et cum muliere remittit animam. et neque preterit meminit neque matrem neque regionem. Et nunc credite michi quia magnus est rex quem omnes homines verentur. angere. videbatur tamen apertum filiam bejacis misericordiam concubinam regis. sedentem iuxta regem ad dexteram. id est nobiliori loco. et auferentem dyadema de capite regis et imponentem sibi. per hoc scilicet insinuantem se rege digniore. et palmis cedebat regem tanquam sibi subditum et suum. et super hoc apertum ore intuebatur eam. sicut homo stupidus. et sic eius amore captus. ut non auderet sibi in aliquo predicere. et si arderet. et si indignata fuerit ei blanditur. donec reconcilietur ei in gratiam. **Ideo** o viri cur non fornicatores sunt mulieres. **Dicit** a rege et a cunctis sapientior iudicabat et donis honorabatur. **Per** **Barium** regem qui ferialis interpretatur. signari potest rex celorum omni suavitate et bonitate ferialis. **Dicit** omnes homines maxima fertilitate. et liberalitate ad epulas eterne conuiuii non ad tempus. sed eternaliter fruendas inuitat dei. **Venite** ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. **Matth. xi.** **Qui** pietate et misericordia inebriatus et comonus decreuit offendere per sue caritatis et pietatis maximam apparitionem et ostensionem in thalamo virginis vteri quiescere. **Super** quo facto tres custodes spiritus sancti illuminati deum attendunt et mira eius opera laudantes prescribunt. **Primus** est **Moyses** describens regis potentiam et sapientiam. **In** principio creauit

R

Dalce

deus celum et terram. **Gen. i.** **Hic** tam potens est quod quicquid voluit fecit. dixit et facta sunt. ipse viuificat et occidit et omnia subiecta sunt ei. **Deutero. xxxij.** **Ego** occidam et ego viuere faciam. pecuniam et sanabo. et non est qui de manu mea possit erueri. **Secundus** est **Dauid** qui considerans regis misericordiam qui per vinum describitur. subdit ps. cxlvi. dicens. **Magnus** dominus noster et magna virtus eius. et sapientia eius non est numerus. sed miseraciones eius super omnia opera eius ps. cxliij. **Tercius** de fratre gratie attendens dei caritatem que per mulierem describitur est **Augustinus**. de doctrina christiana loquens sic. **Sola** caritas est que vincit omnia. et scilicet qua nichil valet omnia. et que vbiusque fuerit. trahit ad se omnia. **Hec** enim dei filium traxit in utero virginis. colaphis cecidi ut preter haberet. **Quare** etiam **Hugo** de laude caritatis dicit. **Nescio** si quid magis in laude tua dicere possum quam ut deum de celo traheres. et hinc de terra ad celum eleuares. magna virtus tua ut per te visus ad hoc exaltaretur homo. **Secundo** saluator noster quiescit in tumulto. unde in simbolo. passus. mortuus. et sepultus est. et resurrexit. **Dabit** tibi dominus. scilicet pater requiem a labore tuo et a percussione et a fuiture dura. **Mortuo** namque domino cum corpore. a quo veritas nunquam separabat. requiescit per triduum in sepulcro. separata tamen anima que statim ad limbum patrum per eorum liberationem descendit. et claritate magna animas eorum que in quibuslibet annorum tenebantur in tenebris consolabat. ut longe essent per **Isaiam** dictum est. c. ix. populi qui ambulabant in tenebris viderunt lucem magnam. et bene lucem magnam viderunt dum animam christi deitate unitam et glorificatam prospererunt. **Habebant** namque sancti patres in limbo tres penas. scilicet limbi obscuritates. diuine visionis carentiam et demonum obsidione. quas omnis christi anima glificata et deitate unita abstulit. **Ad** primo totum limbum lumine veritatis plustravit. sua visione delectabili animas eorum beatificauit et sua potentia demones qui in obsidione vallauerant. tristauerunt et fugauerunt. **Ad** bene per preteritum fuit per **Cheliele** xxxi. in persona anime christi loquentem. in die illa qua descendit ad inferos induci luctum ad eos qui descenderant in lacum. **Induxit** namque luctum magnum demonibus. sed gaudium et solatium laetis patribus.

S

May vt dicitur ex Augustino in qdam sermone
 et euangelio Nicodemi. Vox vt spiritum
 xps tradidit. vnica deitati ania ad infernoz
 pfunda descendit. Cuius tenebrar terminu
 quasi quida deceptor splendens et terribi
 lis atqz aspicientes eu impij et tartarei
 legiones territi. Inquirete ceperit d. Quis
 est ille qui sic intrepidus nostros fines igre
 ditur. et no solum nra supplicia non verec
 veretiam et alios d vinculis nris absoluit
 vnde est iste taz fortis. m dms qui semp no
 bis subdms fuit. nuqz nobis tale mortu
 immisit. Et clamates dixerunt. O pnceps
 nostet. nunc perijt omnis lenicia tua. Post
 illas crudeliu voces infernaliu. facta e vox
 vt tonitruu dices. Attollite portas pncipes
 vestras et eleuami porte eternas et introi
 bit rex glorie. Ad qua vocem stupefacti. et
 concurretes demones qruunt. Quis est iste
 rex glie. Quibz dauid ppheta rudit d. Do
 minus fortis et potes in plio. ipe e rex glie
 Et g vox pphete pleret dices. Contruit por
 tas ereas et vectes ferreos pfregit. Ad im
 perium dñi omis vectes ferrei confracti snt.
 et rex glorie intrauit. et tenebras lympi illu
 strauit. Et ecce innumerabiles ppli sanctorz
 genuo puoluni. lacrimabili voce dicebat.
 Aduenisti redemptor ne aduenisti que de
 siderantes diu expectauim. descendisti ppe
 nos ad inferos. noli nobis deesse cuz reuer
 sus fueris ad supos. Statim Adam pater
 humani generis exultauit d. lux illa aucto
 ris lumis est sempiterni qui nobis pmisit
 mittere coeternu lumē suum. Et ysa. clama
 uit di. Ipe e lux patris filius dei. sicut pre
 dixi du essem in terris. ppls q ambulabat
 in tenebris etc. Tunc symeon exultas dixit
 Glorificate deu quia ego xpm infantē natū
 in manibz suscepi in templo. et ppulsus spi
 ritus scō dixi. nūc vidēt oculi mei salutare
 mū. qd passi an faciem omniū populozum
 Post hec venit quida vt heremita Ioban
 nes bap. d. Ecce agn⁹ dei. etc. Et dñs exten
 dens manū et tenēs dexterā Ade dixit. par
 tibi cum omibz filijs tuis et electis meis.
 Et ascendens ab inferis. omnes sancti secuti
 sunt eu. Sed occurrūt hic aliqua dubia
 mouenda vtz anima xpi sepata siue quecū
 qz alia habeat vsum potētie sensitīue. Et vi

detur q sic qz dictū est q dñs extendēs mā
 num suā tenens dexterā a de etc. Certum tñ
 eniam ex pdictis est q corpus xpi in triduo
 quieuit in sepulcro. Cideē enim q solū xpi
 ania sepata habuerit potētie sensitīue vsū
 Item lu. xvi. Eleuās diues oculos vidēs
 lazary etc. Omnia aut illa que ibi tangūtur
 dicunt cognitōem sensitīuā p modū sensus
 Contra sentire vt vult pbs est opatio pū
 cti. ergo cū facta sepatoe iam nō sit aimal.
 non erit opatio sensus. hoc vidē expimēto.
 Et cecus habet potētiā vidēdi. et amisso
 oculo non pōt videre. nec frenetic⁹ recordari
 ergo si pdit organū potētie sensitīue qñ aia
 sepatur magis perdit opatiōem qz quādo or
 ganum solū ledit. ergo aima sepata magis
 perdit oēm opatiōem sensitīuā. Ad hoc re
 spondendū adducit Bonauē. in. iij. sup
 magistz di. l. tres opīones. Quidā nāqz
 dixerunt q anima sepata secū trahit omnes
 potētiās et omibz vtiat tanqz substātia libe
 rior vel vberior. nō dicūt credendū esse pbi
 losophis in hac parte di. q sentire sit opera
 tio coniūcti. quia nec recte intellexēt cogni
 tionem post sepatoem anime. nec vnitatem
 ppter quā in vna aima sunt tres potētie. s.
 rōnalis. sensitīlis. et vegetatiua. et in eadez
 substātia p pmo radicanē cum qua necessa
 rio sepant. quod philosophi nō pgnouēnt
 sed sancti. Et qñ fides nra dicit aimas cru
 ciatu ignibz. Et cassiodo⁹ dicit q alij sensi
 bus efficacius valet. idō posuēt aima vsū
 omniū potētiar habere. Secunda opīo
 est q anima habz potētiās sensitīuas. illaz
 inquā que rōnalis est. se d quomā omis sen
 sitīue extēiores vniunt in origine et sensu
 cōmuni. et distinguūt in organis. Ideo ne
 cessario cū sepatur anima a corpe. reuertūt
 omnes potētie ad vñū originē ad sensum
 cōmunē. et p illum sensū pōt ania libera qd
 poterat p omnes alios extēiores rōne all
 gatōis cuz corpe. et illo vtiat ad actus oim
 sensuū. et ita vtiat sensu interiori non solū
 intellectu. Et ille sensus est qui trahit secūz
 fantasmata. Hanc opīonē pfirmat aug⁹.
 de spū et aia. Et. xij. sup gen. ad litterā. vbi
 dicit q anima secum trahit imagines rerum
 corpaliū et p illas ymaginatur et cognoscit.
 Tercia opio est. q aia rōnalis sepata nihil

cognoscit nisi mediāte potentia intellectia
Per illam aut cognoscit ppter sui libertatē
 qđ cognoscebat p alias potentias. sic patet
 in angelo qui nichil opat p potentias sensi
 tuas nec vegetatiuas. qm̄ dependent ab or
 gano corpali sicut manifestū est intuenti. er
 go sicut corpe corrupto nihil opat p poten
 tias que respiciūt vegetabile. ita nihil opat
 p potentias q̄ respiciunt sensibile. p intelle
 ctum aut cognoscit res sub p̄ditōibz mate
 rialibus p̄ite materia. ⁊ hoc est sensus exte
 rioris. et res sub conditionibz materialibz
 absente materia. et hoc est imaginatiōis. et
 illas etiā res cognoscit abstractis omnibus
 materialibz. et hec omnia vere facit. **E**t t̄do
 recte dicit anima separa sentire ymaginari
 et intelligere. non p diuersas potentias sed
 per vnā que potens est omnibz his modis
 p̄gnoscere. sicut potentia q̄ est in angelo. vt
 patz in. ij. li. di. ij. p̄bleu. ix. **H**ec opinio vi
 detur bonauenture magis rationi consona.
Ad obiectōes dicendū. qđ tactus siue visio
 talis est intellectual. p̄i habet modū com
 p̄hendendi ip̄oz sensuū. patet igitur ⁊c.
Querit̄ vtz anima xpi om̄s animas ex in
 ferno liberauit. **R**ndet bonauent. di. xxij. ter
 cij. qđ non. sed tm̄ animas electoz suoz. qz
 si passio ip̄ius omnibz posset valere q̄tum
 ad sufficientiā. non tm̄ influit nisi in ei⁹ mē
 bra. et quia multi erant in inferno. qui non
 erant eius mēbra n̄ futuri erāt. qz extra sta
 tum merēdi. **D**eo illos nō liberauit. sed tm̄
 electos. **U**nde **G**regorius sup illud. **E**go
 si exaltatus fuero a terra. oia traham ad me
 ip̄m. di. **O**mnia traxit qui de electis suis n̄
 lū reliquit. **E**t osee. **M**ors ero mors ma
 morsus tu⁹ ero inferne. qz in electis suis sū
 ditus occidit mortē. mors mortis extitit qz
 vero in inferno p̄tem abstulit ⁊ p̄tez reliq̄t
 non occidit funditus. sed momordit infer
 num. **T**ercio querit̄ vtz statiz post mor
 tem ereptos de inferno introduxerit in celū
Dicit bonauē. qđ non. sed q̄tum ad locum
 statim in descensu xpi ad inferos induerūt
 lumē eternum. et beate facte sunt. et paruit
 eis celū q̄tum ad premiū ⁊ nō quātum ad
 locū. et hec est rō. quia xps in omibz debuit
 primatū habere vel tenere. et p̄mogenitus
 esse in multis fratribz. igit ante omnes ip̄e

ascendere debuit. vñ omnīū ascēsiō differ
 ti debuit vsqz ad ascensionē xpi. **S**ua aut
 dilata fuit p multos dies. vt p multa argu
 menta oñderet̄ vere surrexisse. **A**ctū p̄mo
Debuit seipz viuū p dies. xl. ⁊ p̄parēs eis
Si aut obisceret qđ illd̄. **L**uc. xxij. **H**odie
 mecū eris in paradiso. **D**icendū qđ paradisu
 ibi non dicit̄ locus paradisi terrestris. n̄ celi
 empyrei. sed ip̄a apta visio dei. **T**ercio
 requies cristi est i anima mūda. vt in sp̄a
 li ⁊ singulari habitaclo. **D**e quo psalmista
Dec requies mea i seculū seculi. hic bitabo
 qm̄ elegi eam. **N**iam videm⁹ locum aptū eē
 p requie si mund⁹ est. vñ dicit̄ clausus. ⁊ cu
 stodia munitus. sic anima apta ē vt xpus in
 ea requiescat. si munda. sine om̄i rēp̄xnsio
 ne culpabili. si clausa ab extrinseco turbabi
 li. ⁊ munita custodia notabili. **I**n signum
 huius xpus in triduo quiescere voluit in se
 pulcro nouo ppter p̄mū. in signato ⁊ clau
 so ppter secundū. custodibz munitū prop̄
 tertium. **Q**uilibz ergo xpianus. q̄ aiam
 suam isto sacro tempe a seipz peccatorum
 p penitentiā mūdauit et xpm̄ dei filiū quali
 p̄ciosissimū depositum sumpsit. debet came
 ram cordis diligent̄ custodire. et fenestras
 corpis. i. sensus claudere. ne p illicitas ille
 cebras carnis cor apiat̄ depositū amoueat̄
 inquietet̄ et rapiat̄. **Q**uia **A**ug. in p̄mōe d̄
 virginibz. **C**ontinēdus ē animi appetitus
 a voluntate oculorū. aurīū. olfaciendi. tan
 gendi. gustandi. **E**t certe merito quia sicut
 in t̄p̄alibz rebus qui rem sibi depositā p ne
 gligentia p̄diderit. puta quia cistam vel ca
 merā vel domū nō claudit. ⁊ fur intrans ra
 pit. tenet̄ depositanti de damno satisfacere
 vt habet̄. ff. de depositi. l. p̄ma. **H**abet̄ etiā
 ibi qđ si aliquis alteri cistam signatā depōsi
 tauerit ⁊ ei ip̄s rēz seu t̄x sauz monstrauerit.
 ⁊ per negligentia p̄diderit. tenet̄ alteri
 de damno. **E**tia si vestimēta balneatorū da
 ta ad seruandū perierint. si q̄dez nullā mer
 cedem p̄uandoz vestimētoz accepit. depōsi
 tum tm̄ teneri et tolū dimittat̄ p̄stare d̄
 putat̄ impator qđ si accipit ex cōducto **D**e
 bet igit̄ quilibz de deposito vel locato talē
 diligentia adhibere. etiā maiorem q̄ si res
 esset sibi pp̄ria. quod si nō fecerit. tenet̄ sp̄
 de damno satisfacere. **H**ec pro tanto dicta

U

3

sunt ad spūalem doctrinā. vt qui corp⁹ xp̄i
 tēsaupz incōpabilez bodie vel veri quasi de
 positati sūpserūt a manib⁹ sacerdotū. dili
 genti custodiā caueant. oēs sensus claudā
 ne eum amittāt p peccatū mortale. als d̄ dā
 no dato quis se obligat ad penā eternā. n̄
 laeni⁹ subest excusatio. quia q̄uis in specie
 aliena quasi in cista occulte xp̄iano det. mō
 stratis tam est clare p sacerdotē in cena do
 mini ⁊ in pasceue. quis qualis vel q̄uis sit
 et quanta p nobis iustinerit in cruce mo
 riendo.

v **S**ecūda pars in qua

tractat de excellentia numeri figuralis. ibi
 die septimo. Nam dies septimus est dies
 requiei. **Exo. xx.** Sex dies operaberis. septio
 requiesces ab ope. Nam p̄m pythagoram
 et alios antiq̄s sapientes. septenari⁹ nūer⁹
 dē eē p̄fect⁹ qz ex p̄mo ipari ⁊ pari p̄mo p̄sū
 matur. **p̄m** est impar ternari⁹. p̄m⁹
 qz par quaternari⁹. ex quib⁹ duobus septe
 nari⁹ p̄stat. qui eisdē suis p̄ibus mltipli
 cam⁹ in duodenariū surgit. Nam si tres p̄
 quatuor seu q̄tuor p̄ tres ducim⁹ ad duo
 denariū p̄ueim⁹. Dicit enā p̄fectus ex eo
 qm̄ in recipiendo a binario vsqz ad tena
 rium. om̄s alij a septenario p̄ducunt alios.
 et p̄ducunt ab alijs multiplicando. excepto
 solo septenario. vt bis duo sunt quatuor.
 bis ter sūt sex. quater duo sunt octo. sic mlti
 plicati p̄ducūt alios numeros infra tena
 rium. sed sic non est de septenario. qui infra
 denariū a nullo p̄ducit nec p̄ducit. Et idō
 pythagorici dicebant septenariū minervā
 et virginē ⁊ p̄fectum. De⁹ igit̄ qui solus n̄
 lam nouit imp̄fectionē. vt dē extra d̄ bap. c.
 maiores. omnia bñ ⁊ p̄fecte ordinans in se
 ptenario numero multa condidit. Nam tomz
 vite p̄ntis tps in septē diebus voluit. vij.
 planetis. quib⁹ corpa inferiora naturalit̄ re
 gunt̄ celum ornat̄. Septimo die complet⁹
 omnib⁹ opib⁹ facture sue deus bñdixit. xp̄s
 ecclesiā suā sponsam septē virtutib⁹. s. trib⁹
 theologicis ⁊ quatuor cardinalib⁹. septē sa
 cramētis. septē sp̄s sancti donis. septē prin
 cipaliorib⁹ fidei articulis scz incarnatōis. ba
 ptismi. passionis. mortis. ad inferos descen
 sus. resurrectiōis. ascensionis. et aduentus

eius ad iudiciū torauit. **Hic septenari⁹ de
 ductus est ad duodecim.** qm̄ p. xij. aplos ē
 traditus ⁊ declaratus. sine q̄ nemo viuit ho
 minū. sed mortuus manet. nisi septenario
 numero a christo recificet ⁊ viuificetur.

Pro quo Iohānes i apoc. v. fleuisse legi
 tur. dum vidisset libz signatū septē sigillis
 formā imprimēdo in celo ⁊ in terra. ⁊ ap̄
 inferos. et nemo esset dign⁹ ap̄ire eū. ⁊ sol⁹
 uere signacula eius nisi leo de tribu iuda. i.
 xp̄us dei filius. hic em̄ apuit libz dei tatis ⁊
 veritatis. et formā septem fidei articulorū.
 donoꝝ siue d̄tati nobis imp̄ssit docēdo qd
 est in celo. quid fecit in terra. et qd i lyb⁹
 Quod enā figurat̄. iij. regum. iij. in bel⁹
 leo. qui sup p̄ueꝝ mortuū sepiēs inspirasse
 describit̄. Et xp̄us expanctis manib⁹ in cru
 ce sup pplm̄ exinctū sepiēs ispirauit. i. quā
 do in cruce moriendo os suū apuit suauissi
 mū. et sepiēs loquēdo sp̄m nostrz speciali
 dono reuiuificauit. et defectus per peccatuz
 acceptos expulit. p̄ quo orat sapiens eccl̄s.
 xi. dicens. **Da p̄tes septē.** i. dona p̄ que aia
 reficiat̄. Nam sp̄s humanus p̄ p̄ctū in
 potentis suis recepit iacturā magnaz tri
 plicis defectus p̄ quos donant̄ sepiē dona.
 vt anima in his recificet̄. Nam aia recepit
 defectū magnum in

In intellectu p̄ quā cognoscimus.

Colitiua p̄ quam appetim⁹

Operatiua p̄ quā cuncta facim⁹.

Defectus nāqz potētie intellectiue fuerēt
 tres. scz vilitas in essendo. debilitas in cog
 noscendo. et ambiguitas in eligēdo. Nam
 intellectus human⁹ añ p̄ctū erat valde cla
 rus. nobilis ⁊ subal. mltō pl⁹ sole. sed p̄ctō
 hominis rubiginatus ē et turpis effectus et
 vilis. De q̄ conq̄rebat̄ dñs biere. ij. dicēs
 anime. **Quā vilis facta es nimis.** S3 dñs
 noster hñc d̄fectū attēdens in passione sua
 remediū vilitati adhibuit. ⁊ donum intelle
 ctus prestinit. mediante q̄ posset p̄p̄iam vili
 tatē cognoscere. ⁊ oportū remediū impe
 trare. In signū huius latro dono intellectu
 reductus in cruce ad vilitatē p̄p̄iam se tero
 gnoscens. dixit ad sociū. **Mos quidē iuste
 nam digna factis recipim⁹.** Conuertēs autē
 intellectū ad eum q̄ secum pendebat xp̄m
 nouit eū innocentem ⁊ saluatorem. quare

Inuocauit eum dicens. Memeto mei dñe dum veneris in regnū tuū. **Luce. xiii.** **I**hesus autē dixit ei. Amē dico tibi qz hodie mecum eris in paradiso. q. d. qz dono tibi imisso et infuso non restitisti. sed vilitatē ppriā cognoscendo. meā grām inuocasti. veniam impetrasti. et paradisu meruisti. Illud donū petij: sibi dari ps. dicēs. Da michi intellectum vt discam mādata tua. Sed de illō donū spernūt brutales viuētes fm sensualitatē in gulositate. de quibz dicit **Apostolus** phil. iij. Ambulant vt inimici crucis xpī qrum finis interitus. quoz deus venter est. qui terrena sapiunt. **Q**ñ pbs longmon dixit. qz filij duo sunt ex homibz huius mūdi solliciti. vnus est cui altitudinē et nobilitatē annuit deus. et ipse nihilominus ad alteri mōi sublimitatē et nobilitatē conat. **A**lī ē victū bñs exigū. et sustinet donec veritatē perperdit. et bñ admodū fuit deo et nullus illo ruz errat qz vterqz sapit que dei sunt. Sed illi qui terrena sapiūt et non q dei sunt multipliciter p intellectū errant. **C**ontra quod datur donū intellectus. vt intelligat homo quis sit. qualis vlt quantus et vbi. vt cum intelligat in omnibz vilitatē se sursum ad creatorem erigat. in quo solo poterit habere nobilitatē. **Q**uare ap̄la ammonet. **Q**ue sursum sunt sapite. non q sup terram. **Col. iij.**

Secundus defectus est debilitas in cognoscēdo. **I**n intellectus em̄ humanus scdm philosophū. iij. de anima. infimū tenet gradū in genere intelligibiliū. ppter qd ad cognitōem altissimarū causarū ita est elongat⁹ et debilitat⁹. qz se habet ad cognitōem veritatis. sicut oculus noctue ad radiū solis. p̄mo metha. **Q**uē defectū aduertēs xp̄us in cruce. rogauit patrē vt hūc defectū aspiceret. et crucifixoribz indulgeret. qz nesciūt quid faciūt. **S**ed hunc defectū deper sua liberalitate impmit aīne sigillum et donū sapientie. p qd eleuat intellectus human⁹ in tanta altitudine. vt non solū intellct⁹ doctorū et magnoz. sed etiā iuencularū et puerorum. altissimas irreuerberatis oculis p̄nt cognoscere causas. ymo talia scire q bñanitas inatringibilia sunt acumine rōnis. hoc puenit singulariter ex dono sapie. **Q**uare **A**ristoteles p̄mo meth. dicit. **S**apientis

est cognoscere altissimas causas. **Q**ui enī illud donū habet tm̄ eleuat p desiderū ad celestia qz sibi vilescunt oia terrena. **E**t idō volens scire an illō donum habeat. attēdat ibi duo signa. **P**rimū si delectat audire vbum dei. bonitatis. iocunditatis et beatitudis eterne. **S**cdm si te conturbet audire vana et terrena. bēn. **I**nuenisti plane sapientiā si prioris vite deiecas peccata si huius vite desiderabilia pūpendas. si eternam beatitudinē toto corde affectas. **T**ercio intellectus habz ambiguitatē siue pplexitatē in eligendo. **I**lam qz in omnibz melius est eligendum. homo ad tantā deuenit demētiam qz nō considerat bonū a malo et maius bonum a minori. et per consequens errando. sepe vnum p alio eligit. **C**ontra quem defectum dedit deus donū scientie. **Q**ue scientia n̄ est astroz nec taliū. sed scientia qua homo conditorē suū et seipz pfecte cognoscit. siue que iudicat de creaturis vt eis diuinus honor non tribuat. sed deus iuste adoret. **I**n dicat pctā esse lamētanda. et vtutes amplectenda. **P**ro isto dono rogauit p̄tera di. bonitatē et disciplinā et scientiam doce me. ps. **I**llud donū xp̄s in cruce cōmendabat in eius dignissima m̄te dicens. **V**uliet ecce filius tuus. q. d. Ecce tu que naturaliter et materno affecto compatetis mihi. eligēdo tamē meli⁹ sciētia tibi a spū sancto inspirata. s. potius homis redemptōem. et patris celestis ac mee volūtatis adimpletiōem. qz ppriam. dono tibi aliū filium qui tibi fuit et loco mei tuis votis obediat. **S**z que ritur an virgo glorioza sciētia diuina inspirata cognoscens p mortē crucis velle redimere genus humanū in passione xpī habuit lymū gaudiū. **E**t videt qz nō. **Q**z lu. ij. dicit. **Q**uāpius aiām ptransibit gladius. **Q**z ptractans **D**amal. dicit. **C**olores qz virgo effugit piens los chris̄to patiente sustinuit. ita qz gladius ip̄us animā ptransiuit. **E**t aug⁹. **Q**uz viura accepit in passione colozes qz non bñt in xpī natūitate. **C**ontrarium patet compando statim ei⁹ ad oia ad que compari p̄t. et p̄mo compando ad deum sic. quia mēs eius ordinata ad deum diuinā voluntatē p̄fert voluntati sue. et p̄ incōpabile gaudet de dei honore qz de sua

ppria utilitate. **S**ed xpi passio a deo erat
 volita et diuine voluntati acceptissima. ergo
 et virgini gratissima. vel non erat in mente
 ordinata. vel qz ignorabat passionis effica
 ciam vlt quia nolebat diuini honoris emen
 dam. qd nullo mo vtz est. **S**ecundo compari
 do eam ad metem filij. quia in eis eius vna
 erat et summe conformis in volita mente filij
 aliter non summe eu diligeret. sed meo filij
 suam morie sciebat. vñ et dixit. sicut. ergo
 et ipa similis. omnis enim voluntas rationis
 vel plene consiliata. est coformis deo in vo
 lito absolute. **T**ercio ppando ea ad gen⁹
 humanu. qz ipa se sciebat meum esse. ppter
 genus huani et summe se gaudebat ee ma
 trem. ergo summe diligebat salute generis
 huani. p qua materni impij obnuerat di
 gnitate. **Q**uarto compando ea ad morte
 sanctor. quia sancti amore xpi passionis se
 libentissime tradebant morti. **T**ercio matres
 sanctissime ppter xpi a morez filios pprios
 videntes occidi. summe gaudebat. ergo mul
 to magis ipa cuz esset caritatis feruentioris.
Quinto compando eam ad comune bonu
 quia nulla est mes ordinata q non pfert co
 mune bonum utilitan. pprie. maxie quanto
 ex hoc nullu sue saluti fit p iudiciu. **S**ed xpi
 passio comune bonu erat expediens omnibz
 ergo ipa illud summe diligebat. **S**exto com
 pando ea ad desideria patru quibz summe
 ppatiebat ipa. et quoz libertatem summe de
 siderabat. quod sciebat no posse assequi. ni
 si p filij passionem. **S**eptimo ppando eaz ad
 seipsam. summo enim desiderio flagrabat de
 um videre. et sua ppria salute obnere. qd
 tamē sciebat obnere no posse. nisi p pprij
 filij passionem. **Y**mmo ena ipa cum filio pata
 erat mori. **A**ndet nico. de lyra in itj. se ma
 gistrz qz summe gaudebat. **A**d cuius intelli
 gentia est sciendū. qz beata vgo erat mater
 erat et nichilomin⁹ virgo bñissima. qz mater
 ferebat ad filium materno affectu et teneti
 tudine intantū ena qz ipius animā passi
 onis gladius ptransibat. **M**ouebat enim
 affectu naturali. q mens fert in bonū suum
 et bonū nature et naturalē bonū. **E**t ideo na
 turaliter d eius oblatōe. s. vite xpi naturalē
 boni. summe volebat. **E**rat nichilominus et
 virgo sanctissima et prudentissima. bñs ple

hissime donū sciētie. et ideo volūtatē libera
 et electua. que vt ratio mouet. summe con
 formabat diuine voluntati. et salutē humāi
 generis summo desiderio sciebat. et ppter ea
 etiam filiū ad passionē offerebat. vnde pte
 illa. s. volūtatē rōis in bonū finale ferebat.
 ita qz sicut xps fm ptem supiorē erat comp
 lenior et summe letabat. in hoc termino. s. gau
 dio supernaturali tenebat. tñ ad ptem infe
 riorē erat viator et summu doloze ptebat
 quia natura vt natura in bonū conueniēs fe
 rebatur. **I**ta voluntas virgis caritate info
 mata. volebat et gaudebat d xpi passione et
 sic supernaturaliter in illo termino tenebatur
 et naturaliter in obiectū sibi conueniēs fere
 batur. s. in vitā xpi. quare et summe letabat
 et volebat mē de xpi passione. **S**ed hoc parz
 ad argumēta qz concedendū est qz summe vo
 lebat nec tamē erat. ppter hoc quin gauderz
 fm iam dicta. **S**ecundo dico qz potēna
 volūta est ena p peccatū infecta. **E**t spālē i
 tribus. **P**rimo qz nō in omnibz opibz suis
 virtus pcupiscibilis regulat ab intellectu s3
 quandoqz qdam impetu agit. sic equ⁹ et mu
 lus sine freno et directore. sic ipa sū intelle
 ctu. **Q**uare frequēter ad vilissima et scelerā
 tissima vicia festine se curuat impetu sui desi
 derij. et modicū et nihil quod desiderat sibi
 negat. **C**ccs. ij. **O**mnia q desiderauerūt oculi
 mei nō negaui eis. nec pibui cor meū qn
 omni voluptate feneret. **C**ontra istū defect
 tum et impetū dānosum datur nobis donū
 ptilij cui⁹ est cognoscere et puidere ea q sūt
 ad finem. ad tenotandū qz omnia sūt fien
 da a consilio. ne dimisso ptilio quis in opa
 tione sua reptet inualem pnam. puer. vij.
Sapientia bitat in cōsilijs. **E**t seneca i qua
 dam epla dicit. **A**ūc cōsilia salubria siue sa
 lutaria vocant. cum alludit pspiras. tūc ve
 lut in lubrico. nec retinebis nō dabis ei im
 petum. sed respicies quo eundū sit et quisqz
 dec ille. **D**e isto dono docuit nos saluator
 in cruce. in quarto vbo dicēs. **S**piritu. id est
 voluntate regulata desidero qua patior. fru
 ctum etiā et utilitatē passionis omnibz pue
 nite affecto. **S**ecundo voluntas nō est
 regulata in irascibili virtute. et vdo qñqz hā
 bet impietate et crudelitate s3 dictamē rectē
 bonis. **N**am natura dicitat pietatē ad pxim

sic membris ad membris. **C**olūtas vero in p̄riā
 contra legem nature et dictamē recte rōnis
 quōq; exercet inhumanitātē et crudelitatem
 quōd magnū nephas ē. ff. de iusticia et iure .l.
 vt vim. dicit **C**um natura inter nos quod
 dam ius cognatōis p̄stiterit. hōiem hōmi
 ni insidiari. id ē contra rōem irasci nephas
 est. **E**t ideo cōtra hunc defectū p̄sum est
 hōmi de dono pietatis. quod nos recte or
 dinat et docet. qualē reuerētiā debeamus
 habere ad deū et pietatem ad p̄ximū. **U**ndē
 p̄me **P**etri. i. **G**ratia vobis et pax implea
 tur. que ad vitam et pietatem donata nobis
 sunt. **D**e isto etiam dono instruxit nos sal
 uator in cruce dicēs. **C**ōsummatū est. q. d.
Omnia que ex pietate ordinaui patiēda. p̄
 saluatiōe humani generis iam p̄summaui.
 id est in nullo me difficilē reddidi. **S**ic ec
 ex pietate alter alterius onera portare debet
 iuxta **A**p̄lm. **A**lter alteri onera portate etc.
Tercio voluntas habet timorositatē ser
 uilem. timet enī malū et dimittit. non p̄pter
 dei amorē. sed p̄pter timorē pene. **T**imor
 iste non est meritorius. sed seruilis. **E**t dicit
Fuiliis. qz sicut **F**uus timore p̄mij amissiois
 et castigatōis dñi cauet malū. ne suspenda
 tur cauet furtū etc. licet talis timor sit quodā
 modo bonus. qz disponit ad filialē timorē
 sicut acus trahit filiū. licet ip̄a non p̄iungat
 tām inducit ad id quōd coniungere h̄z. **S**ic
 timor **F**uiliis nō est meritorius s̄m se. n̄ con
 iungit hōminē dō. sed disponit et inducit ti
 morē filialē. que p̄ dilectōem copulat deū
 et hōminē. **D**e illo timore **F**uili dicit extra
 de re. iur. **Q**ui ex timore facit p̄ceptū aliter
 q̄z debeat. facit. et iam nō facit. **N**e iō tantū
 labor noster sic cassus et inuialis p̄uidit de
 nobis de dono timoris filial q̄ est timor dei
 et fons om̄is meriti. **P**rouer. xiiij. **T**imor
 dñi fons vite. **H**ic enī dicit filialis. qz sic
 filius naturali instinctu diligit p̄rē et ei⁹ vo
 luntatē bñlīter facit ex amore sic isto dono
 quilibet dei voluntatē ex amore sine contra
 dictōe adimplet. **H**ūc timorē filialem xp̄s
 se offit habuisse. qm̄ nimio amore patris vo
 luntatez in cruce fecit. quare dixit deus d⁹
 meus etc. q. d. **D**eus p̄r. et voluntatē fil
 liali amore semp adimplere desiderauit. iam
 p̄ salute hominis patiendo. vt debueras me

non defendisti. sed vt voluisti. et ergo me i
 manib; occidentiū dereliquisti. **S**ic quilibet
 timore filiali et nō seruilī p̄formare debet se
 diuine voluntati et eius mādāta adimplere.

Sed querit an timor seruī sit donū dei
 vel nō. **R**ndet bonauentura in scripto suo
 sup mḡm di. xxxiiij. tercij. q̄ est donū sp̄s
 sancti. quia sic donū dei ē credere penas fu
 turas p̄ eo q̄ est ibi quedā cordis illūina
 tio et directio. ita penas eternas fugere et ti
 mere est donū dei p̄ eo q̄ ex tali dono ē cor
 dis emollitō. et flux⁹ p̄cupiscibilis restrictō
 et hec est quedā reccificatio. **Q**z autē emol
 litio dicit. **P**ietonim⁹. **I**nduxisti dñe cor
 nostr⁹. ne nō timerem⁹ te. **Q**z autē ibi sic cō
 cupiscētie restrictō innuit p̄s. **C**onfige ti
 more tuo carnes meas. **Q**z quidē sit nō et
 more casto solū. sed etiā **F**uili quo timētur
 eterna supplicia et diuina iudicia. et p̄pter illoz
 timorē cessat hōmo a peccatoz perpetratiōe
 licet nō cesset a voluntate. sicut dicit glo. et b̄
 totū est a diuino munere. **S**i obijciat q̄ sp̄s
 sanctus compatit se cū donis suis. sed cum
 timore **F**uili se nō compatit. **D**icendū q̄ ē
 quōdam donū a sp̄s sancto. et cū spiritusctō.
Quo dāz quod est a sp̄sctō. et quōq; stat
 cum sp̄sctō. quādoq; non. **E**st etiā aliud
 donū a sp̄s sancto. sed nō cum spiritusctō
Primū est donū caritatis. quōd est a sp̄sctō
 et semp cū sp̄s sancto. quia p̄ ip̄m est anima
 habitaculū sp̄s sancti. **S**ecūm est donū p̄
 p̄berie quod ē a sp̄s sancto. non tñ semp cū
 sp̄s sancto. s. quia quōq; etiā ē in mal. **T**er
 cium est donū timoris **F**uiliis. quod est a spi
 ritusctō sed non est cum sp̄s sancto. qz p̄pat
 ad sp̄s sanctum. et de hoc dono nō est vcrū.
 qz sp̄s sanctus se compatit cum donis suis
Tercō dico q̄ virtus opatina est intantū
 debilitata. q̄ ex puris naturalib; nullū bo
 num opus inceptū. p̄t ad finē eterne beati
 tudinis p̄duci. p̄s. **O**m̄is declinaueit siml
 inutiles facti sunt. non est q̄ faciat bonū. nō
 est vsq; ad vnum. **I**deo dñs n̄ p̄uidit no
 bis de septimo dono. s. dō dono fortitudinis
Quius virtus est tanta. vt bonū opus incep
 tum deducet ad bonū finem. vt quilibet h̄ns
 hoc donum dicere possit ill⁹ p̄s. **F**ortitudo
 mea et laus mea dñs. et fact⁹ ē mibi i in sa
 lute. **H**oc offit saluator in vltio verbo

quando in cruce commēdauit spūm suū deo patri dicens. In manus tuas cōmendo spiritum meū. q. d. Quia in fortitudine tua opus humane saluatōis inceptū. et ad finem p̄summaui. spiritū quem semp in fortitudine tua habui cōmendo ut valeat miserabilez lymbum destruere et captiuos electos tuos liberare. et ad p̄cedentem tuam dirigere.

Sed circa istud donū fortitudinis queritur. quomō differat a virtute cardinali. et an virtutes. dona et beatitudines sint idem. Respondet Bonauentura di. xxiii. tercij. Quidam differentia inter illa assignat penes actus p̄prios. Nam horū quidam actus sunt p̄mi. quidam mediij. quidam vltimi siue p̄fecti. sic videre possumus in actu cognitiōis siue cognoscendi. vbi primus actus est credere. secundus intelligere. tercius corde videre. Secunduz hanc triplicē differentia actū sunt in nobis tres differentie habitū gratiorum. scz virtutum. donoz. et beatitudinum. Ita qd virtutes sunt ad actus p̄mos vt fides ad credendū. dona ad actus medios. vt intellectus est ad intelligendū. beatitudines ad actus vltimos et p̄fectos. sicut misericordia cordis ad deum videndū. Et qm̄ in primis actibz potentie rectifican̄. in secundis expediunt. in tercijs p̄ficiunt. hinc est qd habitus virtutū sunt ad agendum recte habitus donoz ad agendū expedite. habitus beatitudinū ad agendū et patiendum p̄fecte. postq̄ aut̄ isti habitus fuerint in anima. p̄sequenter in ea statim qdā quietatōis et delectationis. In qua dno concurrūt. scz quedā spūalis relectio et ip̄ius relectōis perceptio. Ideo ad p̄dictos habitus addunt̄ fructus et spūales sensus. qui nō dicūt nouos habitus. sed habitū p̄fectū statū et vsum. Itē ad hec omnia hōda p̄ nos nō sufficiunt. iō data sunt nobis am̄nicula septem sacramētorū in quibz p̄m̄ diuersitatē effectū gradiat̄ ad inclinatōem p̄fectū. et p̄sumatōem omnīū habitū p̄dictoz. Ex his apparet nō soluz virtutes int̄ virtutes et dona. sed etiā int̄ oīa q̄ p̄putant̄ inter munera gr̄e. scz virtutes. beatitudines. fructus. sensus spūales et sacramēta. Nota fructus sunt. iij. scz caritas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. māluendo. fides. modestia. cō-

tinencia et castitas. Sensus vero spirituales dicunt̄ p̄ceptiōes mentales. que p̄ speculatiōem est et incipit a sensu. et puenit ad imaginem. ab illa ad rōnē. ab illa ad intellectū ab illo ad intelligētiā. ab illa ad sapiētiā.

Tercia pars in qua

tractatur de magnificentia exercitiij integralis. ibi. ab omni ope. Pro quo moraliter notandū ē. qd sicut dicit Aristoteles. iij. methaphisice. questionez non pot̄ soluere qui nescit eius ligamētum. Quis enim p̄fecte potest enodare egritudis piclū. nisi prius noverit egritudis laborē. Et qd in amissiōe boni filij m̄ris possz p̄derare dolorē nisi prius vlt̄ p̄mo senserit matris ad filiū amorē. Cū igitur nulli dubiū. quin virgo clemens mater xp̄i maiorem affectū ad suum vnigenitū habuerit q̄ aliqua mater m̄di habere potest ad suum natū. qd etiam grauiorē amaritudinem et dolorē cordis suscepit in eius morte et corpali separatōe. Potest ergo bene respondere. et questionē omni inquirenti soluere. quia melius nouit. inquisitionē eniz veritatis faciēda est cū quibus est conuersatus et nōms. extra de elec. Postq̄. Nec sex̄ excusat qz siue vir siue mulier. amic̄ siue inimicus cum quibus quis vitam pegisse videtur. potest inquisitioni respondere et testificari veritati. vt dicitur in austin. de hereticis et falcidia constitutis. l. quoniā aliqua.

Queramus ergo ap̄ia matre cui notum est. cum qua conuersatus est. et vitam peregit. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulier soluit. quali diceret. Abiit ab omni opere quod patrarat.

Ad extremā ingratitudinē iudeoz.

Ad sepulcri labulū a visione oculoꝝ.

Ad incredulitatē et infidelitatē discipuloꝝ.

Abiit namqz p̄mo dilectus filius Marie ad extremam ingratitudinem iudeozum. Nam vt dicit. C. d. apostatis. hi qui Grauior pena est conuersari inter homines et hominūz carere suffragijs q̄z procul ab hominibus solatium nō sentire. Unde leuior est pena alii cuius remotū esse ab amicis. et p̄pter hoc carere suffragio amicoꝝ q̄z iuxta amicos eē et eoz suffragia n̄ b̄re. sic p̄culdubio ḡue fuit

christum in terra iudeorum quasi cum peculiari populo et singulariter electo praesentari. benefacendo sanando infirmos. oppressos a dyabolo liberando. et non solum carere eorum suffragiis. immo etiam videre eorum maximam ingratitudinem ut eum qui venit propter eorum salutem et ex eis nasci voluit ad eorum gloriam et honorem non essent contenti morte leua extinguere immo morte turpissima condemnare et confundere. nisi suffecit interficere sed infinitis torturis clavis. flagellis et spinis afficere et vulnerare.

E Scribit enim hoc. deuotus Bonauentura in quodam opusculo a viris fidedignis composito. quod Marie filius habuit vulnera sex milia ccccclxvi. quantum habet legio. ecci. i. Pluuię guttas quis dinumerauit et profundum abyssi quis dimensus est. Pluuię guttas que pluit ipsum celum. Iesus christus stillans vberibus suis sanguis quis enumerauit. quasi diceret. difficile fuit hoc scire humanitas. nisi fuisset reuelatum diuinitus. Sed quis posset enarrare vel enumerare guttas lacrimarum virginis. quas oculi lucidiores sole hodie et heri fuderunt. Poterat tunc dicere illud **Dicere.** Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum et plorabo die ac nocte. Quod dolorosus fuit aspectus marie. in corpore filij tam vulneroso. Quod lamentabilis aspectus in utroque. quia nunquam fidelior mater fuit ad puerum et euerlo. Quod qualis separatio ubi tanta caritas. de quo non inuenit similia inter matrem et filium. **Unde**

Origenes. Maria sic lamentatur filium suum cum tanta discretionem quod omnes induxit ad lacrimandum qui videbant eam. **Sed** in ista iam dicta querit utrum dolor quem habuit Maria in christi passione. excessit dolorem cuiuslibet martiris. Et videtur quod non. Primo ex supposito quod nullus tantum dolet de malo alterius sicut de malo proprio. sicut nec tantum diligit alterum sicut seipsum. et dolor virginis erat de alio scilicet christo. dolor autem martiris de seipso. igitur maior erat dolor cuiuslibet martiris. Item leuior est dolor. quanto gaudio proximorum. sed in virgine erat gaudium summum. ergo et dolor minor. Item ubi est lesio interior et exterior. id est in mente et carne. est maior tristitia et dolor quam ubi alterum tantum. sed in virgine nulla erat lesio in carne. sed tan-

tum in mente. In martiribus vero exterius et interius ergo plus dolebant. **Sed** contra **Luc. ij.** Quamplius aiam pertransibit gloria. Ex quinque rationibus sumptis ex quibus nobis symeonis. Primo quod dicitur. Arguitur sic. Quia virgo non fuit passa aliud martirium. nisi in christi passione. ergo si non plus voluit quam aliquis martir. non plus meruit. sed nec martirium fuit plus meritorium. et sic in gloria haberet minorem aureolam que daretur martiribus quam alij martires. vel haberet nullam. et quo dlibet est inconueniens. Secundo quod dicitur ipsius. Arguitur sic. quia acerbior fuit gladius passionis christi. quam cuiuscumque martiris. sed gladius ipsius scilicet passionis christi eius animam pertransiuit. ergo acerbior fuit gladius passionis eius. quam alicuius martiris. Tercio quod dicitur animam. Arguitur sic. quia maior est afflictio penetrans animam sciendo quam que carnem sed in alij penetravit carnem in virginis mentem. igitur maior fuit afflictio virginis quam alicuius martiris. **Idem** dicit quia Maria mente passa est. plus quam martir fuit. Quarto quod dicitur pertransibit. Fortius enim pertransit anima in amissione quem summe diligit quam in amissione quem odit. sed virgo beata summe diligebat vitam corporalem christi. martires vero suam propriam odiebant. ergo plus voluit ergo amittendo vitam christi. quam martires amittendo vitam propriam. Quinto quia dicitur gloria. quod magis est penetrans gladius compassionis. quam gladius passionis. Unde bernardus dicit. Fugientibus apostolus in faciem filij se opposuerat mater. et gladio doloris anime eius infixio vulnerabat spiritum. et cruciabat affectum. et quod in carne christi agebant clavis et lancea. hoc in eius mente passio naturalis et affectionis matris angustia. **Hec** ille. Dicendum igitur scendum **Nicolaum** et **lyra** in tercio super inias. quod homo sustinuit in passione christi maius martirium quam aliquis martir. Unde hec questio querit. an dolor compassionis quem virgo sustinuit. fuerit maior quam dolor passionis qua martir passus est. Et ideo intelligendum quod dolor passionis oritur a lesione carnis cum preceptione sensus. et redudat in animam. Dolor vero compassionis oritur et incipit in anima. et redudat in sensum et carnem quanto igitur anima est potentior et magis diuina

sup carnem. et caro delicatior et magis subie
cta anime. tanto fit maior redundancia. et ma
ior dolor est qui incipit ab anima quam ille qui incipit
a carne. quia igitur ita erat in beata virgine ideo ma
ior fuit dolor passionis in ipsa. quam dolor pas
sionis qui est ex parte nature corruptibilis. cum
magis sit exterminatus corporalis vite. quam do
lor passionis. qui principaliter est ex parte anime
Aliquam tamen homo absorbetur in illo dolore. quando
taliter est perturbatus et non persistit solum in natu
rali voluntate. Ad primum dicendum quod verum est
de dolore passionis non passionis. De alio potest
esse maior. eo quod ordinatus ex quo est passio
nis. et in mente ordinata caritate nullum habet re
tinaculum quin toto impetu et efficacia bitans
ad passionem feratur. Ad secundum quod voluntas in
virgine. quantum ad utramque faciem. fertur in to
tum actum totaliter sinebat. Ad tertium dicitur
dum quod in martiribus passio erat lesio in me
te. sed tota consistebat quasi in carne. Quia et
incipiebant consolationem aliquam. In virgine ve
ro erat econuerso. **S**ecundo marie filius
absit ad sepulchri latibulum. a desiderio oculorum
maternorum. iuxta illud quod matris dignissime
longe fuit predicti Ezechiel. xxiii. Ecce ego
tollo a te desiderabile oculorum meorum. Nam enim
quem heri vidit viuum. mori vidit mortuum. ym
mo hodie non licuit videre nec viuum nec mortu
um. et quod maius est tangere. quia tumulum clau
serunt et clausus signauerunt. Sed qui iure abstu
lerunt matris unicum filium quem circiter. xxxiii.
annis legitime possidendo prescripsit. certe iu
re nullo. **Q**uod ut habet extra de prescrip. c. scilicet.
possiones possesse per. xxx. annos quiete et
sincere prescribunt. Sic matris unicum filium ultra
terminum assignatum in quiete possederat. et sin
cera mente eum recipiendo. et in utero eum diu
gerendo et alendo. et tamen contra iuris ordines
est ab ea raptus. ut non ei liceret. necdum videtur
sed quod lamentabile est nec eum tangere. **I**
criminosam matrem accepit iniuriam a perfidis iudeis.
Et ergo Maria matrem assilam pauperi. cui
diues abstulit unicum ouem quam habebat. p
phetam sub enigmate proposuit dauid ij. Re.
xij. ubi dicitur quod habebat missus a domino ad dauid.
de occasione Grief dicitur. redde iudicium. duo
viri erant in ciuitate vna. vnus diues alius pauper
Diues habebat oues et boues plurimas

valde. pauper autem nichil habebat oino preter
ouem vnica puella quam emerat et nutrierat. de
pane illius comedens. et de calice eius bibens
et in sinu eius dormiuit. quasi filia. **C**um autem
pegrinus quidam venisset ad diuites. petens
illum sumere de ouibus et bouibus suis. ut exhi
beret conuiuium pegrino illi qui ad se venerat.
tulit ouem viti pauperis. et proposuit cibos illi pe
grino. **S**atis autem dauid aduersus homines
illum dixit ad Nathan. viuit dominus quoniam filius
mortis est ille qui fecit hoc. **A**d apta ad ma
riam et unicum filium eius agnum innocenter quem
nutrierat. quem populus iudaicus cui deus multa
beneficia contulit et donauit. ut pegrino diabo
lo diuini patet propter sui instinctum agnum
pauperis hominis et matris christi mactauit. **Q**uare
dignus est populus ille non solum punitione
temporalis. ut nimia calamitate et miseria hic
corporaliter vel temporaliter quotidie moriatur.
sed etiam ut morte perpetua damnetur.

Tercio queramus de maria quo absit di
lectus tuus. dicit ad incredulitatem disci
pulorum suorum et infidelitatem. **S**ola enim stan
te virgine in fide. ceteri per infidelitatem ceci
derunt. **N**am naturaliter natura feminea est
fragilis ad resistendum. mobilis ad perseueran
dum. parui iudicij ad consulendum. **C**um se
neca in deo remedij. **N**ichil tam mobile tam
vagam quam feminam voluntas. **D**icit etiam
vulgo quod femina cito perficit. et raro melius eli
git. **H**unc autem triplicem defectum **M**aria
virgo beata mutauit et abstulit a natura femi
nea et eam super virilem perfectiorem discipulo
rum christi singulariter sublimauit. ut patet tam
in tolerantia passionis. constantia fidei et di
lectionis. et etiam perspicacia iudicij et actus
in quibus ipsos discipulos a christo dilectos
incompabiliter excessit quod patet ex eo quod di
scipulis per timorem mortis fugientibus et infidi
de vacillantibus ipsa incoccussa persistit. a conce
ptione filij semper credidit. in omni casu sem
per melius elegit. quod patet ex hoc. quod sa
lutez humani generis acerbitate passionis
sui filij potius elegit. et magis christum fi
lium eius penam pati acerbissimam. quam ge
nus humanum non redemisse. et cetera.
Anstelmus. **D**ebet ergo merito laudari.
quia est domus firma. quia nec flumina nec

In die sancto

venti nec ymbres. id ē varia genera passio-
num christi que irruerūt ipsam subvertere
poterēt a fide. subuersi oībo alijs q̄ ipm̄ puz
bōiem eē crediderūt. Et hoc ostēdit in his tri-
bus noctibz in manibz in. xij. candelac-
censis. quaz vna post aliā exinguit sola vlti-
ma a alior alijs incensa vsqz ad finē reſuat.

3

Sed querit̄ vtz fides in vrgine sola re-
manerit in sabbato scō. Et vidē q̄ non. qz
Jobes eē securus fuit xp̄s vsqz ad crucē sic
ipla. ergo vidē q̄ etiā crediderit. Itē sicut
Petrus negādo fuit mortuus. sic plorādo re-
surrexit et reuixit. vt dicit Aug. sē iobem. ij.
pte omel. v. Itē alie scie mulieres sp̄ xp̄m
fuerūt secute. ergo vidē q̄ crediderint. vnde
et vngere eū volebāt iaz mortuū. **H**ec que-
stio querit an oēs peccauerūt mortali p̄ctō in
fidelitatis. ipa sola excepta. Et q̄ sic autori-
tates ostēdūt. vñ sē illō Jobānis. xij. vt cū
factū fuerit credatis. di. glo. Itē in aplis n̄
la fides remāsit in passione dñi. Itē dicit au-
gustinus sē Jobāne. pte. ij. c. iij. q̄ apli n̄ tñ
carne xp̄m reliquerāt. sed etiā mēte fidem.

k

Dicendū ergo s̄m nico. d̄ lyra sup̄ snias
libro .iij. q̄ tota fides in sola vrgine reman-
sit in die sabbati scō. Et in d̄ est q̄ dies sab-
bati est dedicata sp̄a lit̄ ad honore vrgie ma-
tris dei et n̄e fidei p̄uatricis. qz in die sab-
bati scō tota fides in ei⁹ pectore remansit.
In d̄ ē q̄ p̄miscet tractus. i. dolor cū alia.
id ē cū gaudio. qz dolor ē de apostolorz icre-
dultate. et nichilomin⁹ gaudiū de stabilitate
vrgis et resurrectione xp̄i. In est etiā q̄ om̄i-
tatur offerenda. qz apostoli n̄ erāt p̄uersi vt
p̄ verā fidem dño se offerret. Et breuiter in
illa missa om̄ia sūt admixta. sic tñc erat de fa-
cto. Ad p̄mū dicendū q̄ triplex fuit grad⁹ i
negatione pessima discipulorz. Primus q̄
om̄is fugiēt. Secundus q̄ aliq̄ cordis vigore
assumpto eū secuti sunt. Tercius q̄ mortuo
eo om̄is increduli fuerūt. sola mēte in fide in-
violabili et p̄stānissima p̄sistente. In medio
gradu fuit Jobānes et mulieres.

In die sancto Pasce.

M

aria magdale-
na et Maria iacobi et salome
emerūt aromata vt venientes

Pasce

vngent ibūm. **M**arci. vlt. 7. **H**ic querit̄
q̄ cā sit q̄ aqua p̄t recipere p̄ria qualitatē. scz
caliditatē. et p̄t calefieri. et ignis calid⁹ p̄ con-
trariū nō p̄t frigidificari. Ad qd̄ ostēdit q̄ eā
est illa. qz inter elemēta ignis ē elemēt⁹ for-
mali⁹. maxie actū maioris fortitudis et vi-
goris. et p̄ p̄ns p̄t agere in aquā et tōe sue ac-
tuitatis p̄t agere i frigidū. et frigiditatē aq̄
expellere. s̄z e p̄uerso aqua n̄ p̄t agere calidi-
tatē ignis. qz ignis ita sūme et formalit̄ est ca-
lidus et agēs. q̄ aqua p̄ suā frigiditatē n̄ p̄t
agere tñ in igne. quin adhuc sp̄ caliditas
ignis resistat. Sic sp̄ualit̄ ignis vine carita-
tis. si incipit ardere in corde hōis est tam ac-
tius et fortis q̄ nunq̄ ociat̄ in hōie sp̄ agit
aut p̄sumēdo mala aut resistendo. nec aliq̄
aqua tribulationis et timoris exangui p̄t.
ymmo fortis mittit timorē. i. iobānis. iij. et n̄
p̄ prosp̄ in li. de premeditatione vite. et alle. de
peni. di. ij. **C**aritas. Caritas ē vt mihi vi-
detur recta volūtas. i. ex caritate recta volū-
tas p̄cedit ab oībo terrenis atqz p̄nibz. p̄z-
sis auersa. iuncta vero deo inseparabiliter et ig-
nita igne quodā sp̄ū sancti quo est et in quē
refertur incēsa. inquinamētū om̄is extranea.
corruptionis nescia. nulli vicio mutabilita-
tis obnoxia. sup̄ om̄ia que carnaliter diligū-
tur excelsa. affectionū om̄iū potentissima.
domice contēplationis auida. in om̄ibz sem-
per inuicta. summa actionum bonarū. salus
morum. finis celestiu⁹ p̄ceptoz. mors cri-
minuz. vita virtutū. virtus pugnantū. pal-
ma victoz. arma sanctaz mentū. causa me-
ritorum bonoz. p̄m̄ium perfectoz. sine qua
nullus deo placuit. cum qua nec aliquis po-
tuit peccare nec poterit. fructuosa in peniten-
tibus. glorioza in p̄seuerantibus. leta in p̄-
ficientibus. victorioza in martiribz. operosa
in om̄ibz om̄ino fidelibus. ex qua quidq̄
est boni opis viuūt. **H**ac caritate ille sancte
mulieres fuerūt inflāmate et accense. Ideo
nullo terrore concusse. nulla angustia impe-
dite. nulla delectabili auerse alieno. ymmo
operose et victoriose. quem in vita puro cor-
de dilexerūt. in morte non neglexerūt. sed
cum aromatibus vngere quelierunt. vt di-
citur in themate. **Q**ueritur vtrum
christus ver⁹ messyas qui promissus ē in

2

3